

KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

ZATWIERDZAM

Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej
nadbryg. dr inż. Mariusz Feltynowski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

PROGRAM SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO RATOWNIKA SGPR

Warszawa, 13-06-2024 r.

Opracowanie merytoryczne:

- st. bryg. Sławomir Wojta – KM PSP w Nowym Sączu

Konsultacja merytoryczna:

- mł. bryg. Dariusz Ruchała – SA PSP w Krakowie
- st. kpt. Wojciech Broda – SA PSP w Krakowie
- st. bryg. Dariusz Kurowski – KG PSP

Konsultacja metodyczna:

- Biuro Edukacji – KG PSP

Niniejszy program powstał na podstawie ewaluacji „Programu szkolenia specjalistycznego z zakresu organizacji działań poszukiwawczo-ratowniczych i technik ratowniczych w działaniach SGPR” zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w dniu

13 stycznia 2017 r. i zastępuje wyżej wymieniony program.

Spis treści

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE	4
1. Cel szkolenia	4
2. Sylwetka absolwenta	4
3. Warunki przyjęcia na szkolenie.....	4
4. Kwalifikacje zawodowe	5
II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO.....	6
1. Organizacja szkolenia.....	6
2. Zalecenia i wskazówki metodyczne	8
3. Plan nauczania	9
III. TREŚCI KSZTAŁCENIA	10
1. Organizacja i funkcjonowanie specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych	10
2. Awarie i katastrofy budowlane	10
3. Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku katastrofy budowlanej	11
4. Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w terenie.....	11
5. Techniki wykonywania dostępu do osoby poszkodowanej	12
6. Techniki przemieszczania i unoszenia elementów konstrukcyjnych	13
7. Stabilizacja tymczasowa elementów konstrukcji budowlanych	14
8. Techniki cięcia elementów i konstrukcji budowlanych	15
9. Prowadzenie działań w ograniczonej przestrzeni	15
10. Ewakuacja i transport poszkodowanego	16
IV. LITERATURA	18
V. AKTY PRAWNE:	18
VI. ZAŁĄCZNIKI	19

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Celem szkolenia jest przygotowanie ratowników do prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych w ramach specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych (SGPR) poziomu gotowości C.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a) w sferze poznawczej:
 - wskazywać podstawy prawne dotyczące prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych;
 - wymieniać sprzęt wykorzystywany w działaniach poszukiwawczo-ratowniczych;
 - omawiać techniki i taktykę poszukiwań osób zasypanych po katastrofach i awariach budowlanych;
 - omawiać techniki i taktykę poszukiwań osób zaginionych w terenie;
 - omawiać zasady stosowania sprzętu wykorzystywanego w działaniach poszukiwawczo-ratowniczych;
 - omawiać zasady BHP oraz podstawowe zagrożenia związane z przeszukiwanym środowiskiem;
 - omawiać zasady BHP oraz podstawowe zagrożenia związane z działaniami technikami ratowniczymi;
 - omawiać psychologiczne aspekty prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych;
- b) w sferze praktycznej:
 - dobierać i przygotowywać niezbędny sprzęt w zależności od rodzaju działań;
 - dobierać i stosować właściwe techniki ratownicze;
 - ewakuować poszkodowanych;
 - stosować wsparcie psychologiczne podczas działań poszukiwawczo-ratowniczych;
 - stosować procedury bezpieczeństwa podczas działań ratowniczych;
 - stosować zasady BHP w trakcie działań technikami ratowniczymi;
 - rozpoznawać zagrożenia;
- c) w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
 - odpowiedzialności za przygotowanie sprzętu do działań poszukiwawczo-ratowniczych;
 - odpowiedzialności za bezpieczne i efektywne prowadzenie działania;
 - przestrzegania zasad etyki i humanitaryzmu;
 - minimalizowania zagrożeń związanych z działaniami.

3. Warunki przyjęcia na szkolenie

Warunkiem przyjęcia na szkolenie jest skierowanie, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 1.

4. Kwalifikacje zawodowe

Absolwent szkolenia uzyskuje: tytuł ratownika SGPR i prawo do rozpoczęcia cyklu szkoleń specjalistycznych z zakresu działań poszukiwawczo-ratowniczych. Szkolenie jest obowiązkowe dla wszystkich członków grup poszukiwawczo-ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej poziomu gotowości C.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie organizowane jest przez Szkołę Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, wiodącą w zakresie działań poszukiwawczo-ratowniczych.
- b. Dopuszcza się realizację szkolenia przez ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej na bazie jednostek ratowniczo-gaśniczych, w których funkcjonuje grupa poszukiwawczo-ratownicza (SGPR) poziomu gotowości operacyjnej C, pod nadzorem dydaktycznym prowadzonym przez SA PSP w Krakowie.
- c. Na realizację programu przewidziano **49 godzin dydaktycznych**, w tym:
 - zajęcia teoretyczne – 14 godzin dydaktycznych,
 - zajęcia praktyczne – 26 godzin dydaktycznych,
 - test końcowy – 1 godzina dydaktyczna.
 - ćwiczenie końcowe – 8 godzin dydaktycznych (6 godzin zegarowych).
- d. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 45 minut.
- e. Zajęcia mogą prowadzić osoby posiadające doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki objętej szkoleniem.
- f. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację szkolenia jest kierownik szkolenia. Do jego zadań należy:
 - dobór kadry dydaktycznej,
 - opracowanie szczegółowego planu szkolenia,
 - przygotowanie stanowisk i obiektów szkoleniowych.
 - przygotowanie sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć,
 - zapewnienie zestawu ratownictwa medycznego R1 z AED do zabezpieczenia medycznego,
 - prowadzenie nadzoru nad realizacją programu szkolenia,
 - przygotowanie dokumentacji szkoleniowej.
- g. Na kierownika szkolenia wyznacza się osobę, która jest członkiem SGPR, posiada kwalifikacje co najmniej starszego ratownika SGPR oraz minimum 5-cio letni staż funkcjonowania w SGPR.
- h. Wymaga się, aby w trakcie zajęć z tematu 10 oraz w ćwiczeniu końcowym uczestniczył jako prowadzący lekarz / ratownik medyczny / pielęgniarz oraz osoba z kwalifikacjami minimum młodszego ratownika wysokościowego KSRG.
- i. W trakcie szkolenia prowadzący dokonują oceny osiągnięć słuchacza w karcie umiejętności (maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania z części zaliczeniowej szkolenia to 30), której wzór określa załącznik nr 2.
- j. Warunkiem ukończenia szkolenia jest:
 - obecność na 100% zajęć dydaktycznych,
 - udział w ćwiczeniu końcowym,
 - zaliczenie czynności określonych w karcie umiejętności na poziomie minimum 75%,
 - zaliczenie testu końcowego na poziomie minimum 50 %.

- k. Ćwiczenie końcowe należy przeprowadzić w ostatnim dniu szkolenia (minimum 8 godz.) w formie symulowanej akcji ratowniczej, w której słuchacze podejmują działania na etapie wskazanych miejsc lokalizacji osób poszkodowanych z wypracowanym zamiarem taktycznym, na etapie dotarcia i ewakuacji osób poszkodowanych.
- l. W trakcie realizacji symulowanej akcji należy zaplanować do wykonania ratowniczego następujące elementy:
- wykonanie przebiccia w murze i płycie betonowej,
 - wykonanie przebiccia poziomego i pionowego,
 - wykonanie przebiccia czystego i brudnego,
 - wykonanie dotarcia przez strukturę gruzowiska z wariantem tunelowania,
 - wykonanie odkrywki przez warstwę gruzowiska ok. 1 m,
 - wykonanie techniki ratowniczej w ciasnej przestrzeni,
 - wykonanie stabilizacji tymczasowej,
 - unoszenie sprzętem ratowniczym konstrukcji budowlanej o znacznym ciężarze,
 - cięcie konstrukcji budowlanej stalowej i betonowej,
 - współpraca z operatorem specjalistycznego sprzętu budowlanego,
 - przeprowadzenie analizy i monitorowania atmosfery pracy w ciasnej przestrzeni,
 - przeprowadzenie wentylacji ciasnej przestrzeni,
 - ewakuacja osób poszkodowanych.
- m. Działania w ramach ćwiczenia końcowego realizują słuchacze w zespołach ratowniczych składających się z minimum 4, a maksymalnie 6 ratowników.
- n. Kierującym działaniem ratowniczym oraz dowódcami na poziomie interwencyjnym powinni być instruktorzy prowadzący zajęcia. Słuchacze realizują określone czynności ratownicze (zadania).
- o. Należy tak zorganizować ćwiczenie, aby każdy słuchacz mógł uczestniczyć przy wykonywaniu każdej z wymienionych czynności.
- p. Instruktorzy oceniają umiejętność realizacji zadania oraz umiejętność doboru i obsługi sprzętu specjalistycznego.
- q. Ocenę przeprowadza się dla każdego słuchacza indywidualnie.
- r. Test końcowy składa się z 20 zadań otwartych. Zadania oceniane są w skali 0 – 1. Punkty uzyskane z testu wpisywane są do karty umiejętności.
- s. W razie nie uzyskania zaliczenia z testu końcowego, słuchacz może do niego przystąpić w dodatkowym terminie wyznaczonym przez organizatora szkolenia.
- t. Słuchacz, który nie spełnił warunków określonych w lit. j. musi przystąpić do szkolenia ponownie.
- u. Słuchacz, który spełnił warunki określone w lit. j. otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, zgodne z załącznikiem nr 3.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. Zajęcia teoretyczne powinny być organizowane dla całej grupy słuchaczy.
- b. Zajęcia praktyczne należy przeprowadzać z grupą słuchaczy liczącą nie więcej niż 8 osób. Zaleca się, aby podczas zajęć praktycznych, realizowanych w grupach, pracę jednej grupy nadzorował 1 instruktor.
- c. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
 - poprawną terminologię,
 - wykorzystywanie do ćwiczeń tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
 - poprawne wykonywanie czynności,
 - nabywanie i doskonalenie umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- d. W trakcie realizacji szkolenia powinna być dokonywana ocena osiągnięć słuchaczy. Zaleca się stosowanie takich metod kontroli osiągnięć jak pytania ustne i zadania praktyczne.
- e. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych w środki dydaktyczne.
- f. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się na poligonach specjalistycznych lub obiektach, które zapewniają właściwą realizację celów szczegółowych oraz umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- g. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą organizacyjną, którą prowadzi instruktor. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- h. Zaleca się ustalenie harmonogramu zajęć w sposób umożliwiający przeprowadzenie minimum 2 godzin zajęć praktycznych w warunkach słabej widoczności (warunki nocne) wymagających użycia sprzętu oświetleniowego.
- i. W toku ćwiczeń instruktor kontroluje poprawność wykonania powierzonych zadań, a w razie zauważenia nieprawidłowości, na bieżąco koryguje błędy w ramach instruktażu indywidualnego bądź grupowego. W instruktażu końcowym prowadzący powinien podsumować zajęcia, przeanalizować najczęściej popełniane błędy, wskazać ich źródło oraz sposób prawidłowego wykonania czynności.

3. Plan nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Organizacja i funkcjonowanie specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych	1	-	1
2.	Awarie i katastrofy budowlane	2	-	2
3.	Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku katastrofy budowlanej	3	-	3
4.	Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w terenie	1	-	1
5.	Techniki wykonywania dostępu do osoby poszkodowanej	2	4	6
6.	Techniki przemieszczania i unoszenia elementów konstrukcyjnych	1	6	7
7.	Stabilizacja tymczasowa elementów konstrukcji budowlanych	1	4	5
8.	Techniki cięcia elementów i konstrukcji budowlanych	1	4	5
9.	Prowadzenie działań w ograniczonej przestrzeni	1	4	5
10	Ewakuacja i transport poszkodowanego	1	4	5
RAZEM:		14	26	40

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

III. TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. Organizacja i funkcjonowanie specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych – 1T

Materiał nauczania:

Podstawy prawne ratownictwa specjalistycznego w kserg. Zasady organizacji działań poszukiwawczo-ratowniczych. Zasady organizacji i funkcjonowania SGPR w kserg. Zadania SGPR po katastrofach i awariach budowlanych. System szkolenia ratowników SGPR. Psy ratownicze w SGPR. Procedury współdziałania z innymi podmiotami ratowniczymi i służbami.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić przepisy i dokumenty operacyjne regulujące funkcjonowanie SGPR,
- omówić zasady organizacji działań poszukiwawczo-ratowniczych w zakresie specjalistycznym,
- omówić strukturę organizacji specjalistycznej grupy poszukiwawczo-ratowniczej,
- omówić zasady dysponowania SGPR do działań,
- omówić system szkolenia ratowników SGPR,
- omówić zakres zadań SGPR po awariach i katastrofach budowlanych,
- omówić zasady funkcjonowania psów ratowniczych w SGPR,
- omówić procedury współdziałania SGPR z innymi podmiotami ratowniczymi i służbami.

Uwagi do realizacji tematu:

Realizując zajęcia z tego tematu należy opierać się na zapisach następujących dokumentów:

- *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;*
- *Zasady organizacji działań poszukiwawczo-ratowniczych w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.*

2. Awarie i katastrofy budowlane – 2T

Materiał nauczania:

Definicja awarii i katastrofy budowlanej. Charakterystyka obiektów i konstrukcji budowlanych. Przyczyny powstania zdarzeń budowlanych. Typy zawaleń, zniszczeń oraz uszkodzeń konstrukcji budowlanych. Charakterystyka gruzowiska – uszkodzonych, zniszczonych konstrukcji budowlanych Zagrożenia występujące podczas katastrof budowlanych.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- przedstawić definicje awarii i katastrofy budowlanej,
- scharakteryzować obiekty i konstrukcje budowlane,

- omówić przyczyny powstawania zdarzeń budowlanych,
- scharakteryzować typy zawaleń, zniszczeń i uszkodzeń konstrukcji budowlanych,
- omówić charakterystyki gruzowiska, uszkodzonych obiektów i zniszczonych konstrukcji budowlanych,
- scharakteryzować zagrożenia występujące w przypadku katastrof budowlanych.

3. Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku katastrofy budowlanej – 3T

Materiał nauczania:

Zadania zespołów ratowniczych SGPR podczas działań. Fazy działań poszukiwawczo-ratowniczych. Taktyka prowadzenia rozpoznania miejsca zdarzenia, w tym identyfikacja zagrożeń. Zasady wyznaczania strefy zagrożenia. Identyfikacja zagrożeń występujących na gruzowisku. Techniki lokalizacji osób znajdujących się w miejscach niedostępnych. Metody i techniki ratownicze prowadzenia działań. Prowadzenie działań ratowniczych w warunkach dziennych i nocnych. Organizacja działań przy długotrwałych czynnościach ratowniczych. Procedury bezpieczeństwa działań. BHP podczas działań poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku katastrof budowlanych.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zadania zespołów ratowniczych SGPR w przypadku katastrof budowlanych,
- wymienić i scharakteryzować fazy działań poszukiwawczo-ratowniczych,
- omówić taktykę prowadzenia rozpoznania miejsca zdarzenia,
- omówić zasady oznakowania terenu działań ratowniczych i wyznaczania strefy zagrożenia,
- scharakteryzować zagrożenia występujące w przypadku katastrof budowlanych,
- omówić metody lokalizacji osób zaginionych,
- wymienić i scharakteryzować poszczególne metody i techniki ratownicze stosowane podczas działań SGPR,
- wskazać sprzęt wykorzystywany w danej technice ratowniczej,
- omówić zasady prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych w warunkach dziennych i nocnych,
- omówić zasady prowadzenia czynności podczas długotrwałych akcji,
- wyjaśnić procedury bezpieczeństwa działań ratowniczych w przypadku katastrof budowlanych,
- wymienić zadania osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwa działań ratowniczych w przypadku katastrof budowlanych,
- omówić zasady BHP podczas działań poszukiwawczo-ratowniczych prowadzonych w przypadku katastrof budowlanych.

4. Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w terenie – 1T

Materiał nauczania:

Zadania SGPR podczas poszukiwań osób zaginionych w terenie. Zasady prowadzenia działań

poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku osób zaginionych w terenie. Rozpoznanie oraz czynności planistyczne związane z zarządzaniem zespołami poszukiwawczymi. Metody prowadzenia poszukiwań zależne od posiadanych sił i środków. Elementy wspierające i zwiększające efektywność poszukiwań. Podmioty ratownicze odpowiedzialne i uczestniczące w działaniach poszukiwawczych osób zaginionych.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zakres zadań SGPR podczas poszukiwań osób zaginionych w terenie,
- omówić zasady prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku osób zaginionych w terenie,
- przedstawić ogólne zasady prowadzenia rozpoznania oraz planowania działań poszukiwawczych,
- omówić metody poszukiwań w terenie (m. in. patrole piesze i kołowe, tyraliera, zespoły z psami poszukiwawczymi, użycie śmigłowców i dronów),
- wyjaśnić zasady bezpieczeństwa stosowane podczas poszukiwań w terenie (dublowanie łączności, praca w sektorze, rola nawigatora),
- wyjaśnić elementy wspierające i zwiększające efektywność poszukiwań (mapy, kompas, urządzenia GPS oraz programy komputerowych),
- wymienić podmioty ratownicze odpowiedzialne i uczestniczące w działaniach poszukiwawczych osób zaginionych.

Uwagi do realizacji tematu:

Realizując zajęcia z tego tematu należy opierać się na zapisach następujących dokumentów:

- *Zarządzenie Komendanta Głównego Policji w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanymi zwłok oraz szczątków ludzkich;*
- *Procedura dysponowania zespołów poszukiwawczych z jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do działań poszukiwawczych prowadzonych w terenie – załącznik nr 1 do „Porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Straży Pożarnej i Policji zawartego w dniu 30 grudnia 2019 r. pomiędzy: Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej a Komendantem Głównym Policji”.*

5. Techniki wykonywania dostępu do osoby poszkodowanej – 2T, 4P

Materiał nauczania:

Techniki ratownicze w działaniach poszukiwawczo-ratowniczych:

a) techniki proste:

- odgruzowanie:
 - gruz sypki,
 - przejście przez elementy konstrukcyjne,

b) techniki zaawansowane:

- przebicie udarowe i bez udarowe,
- przebicia poziome,

- przebicia pionowe,
- przebicie czyste,
- przebicie brudne,

c) techniki łączone.

Zasady wykonywania przebicia „czystego” i przebicia „brudnego”. Sprzęt wykorzystywany do wykonywania przebić. BHP podczas wykonywania przebić.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- wymienić i omówić techniki wykonywania dostępu stosowane w działaniach poszukiwawczo-ratowniczych,
- omówić sposoby wykonywania przebić w ścianach i stropach wykonywane w zależności od materiału z jakiego są wykonane,
- omówić techniki przebić w ścianach i stropach w zależności od materiału z jakiego są wykonane,
- omówić zasady wykonywania przebicia „czystego” i przebicia „brudnego”,
- dobrać miejsce, wielkość oraz kształt otworu przy wykonywaniu przebić,
- wymienić oraz omówić sprzęt wykorzystywany do wykonywania przebić,
- dobrać i obsłużyć sprzęt w zależności od rodzaju przebicia,
- wykonać dostęp do osoby poprzez odgruzowanie,
- wykonać przebicie w ścianach i stropach wykonanych z różnych materiałów,
- skontrolować oraz przeprowadzić bieżącą konserwację sprzętu,
- zastosować zasady BHP podczas wykonywania przebić oraz cięcia.

Uwagi do realizacji tematu:

W trakcie realizacji zajęć każdy ze słuchaczy powinien wykonać:

- *odgruzowanie:*
 - *gruz sypki,*
 - *przejście przez elementy konstrukcyjne,*
- *przebicie udarowe i bez udarowe,*
- *przebicie poziome,*
- *przebicie pionowe,*
- *przebicie czyste,*
- *przebicie brudne.*

6. Techniki przemieszczania i unoszenia elementów konstrukcyjnych – 1T, 6P

Materiał nauczania:

Wykonywanie przemieszczania elementów konstrukcyjnych. Wykonywanie unoszenia elementów konstrukcyjnych. Sprzęt wykorzystywany do przemieszczenia oraz unoszenia elementów konstrukcyjnych. Rodzaje maszyn i sprzętu budowlanego przydatnego w działaniach ratowniczych. BHP podczas wykonywania przemieszczenia oraz unoszenia.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zasady przemieszczania elementów konstrukcyjnych,
- omówić zasady unoszenia elementów konstrukcyjnych,
- przenieść element konstrukcyjny,
- unieść element konstrukcyjny,
- wymienić oraz omówić sprzęt wykorzystywany do unoszenia elementów konstrukcyjnych,
- wymienić oraz omówić sprzęt wykorzystywany do przemieszczania elementów konstrukcyjnych,
- wymienić i omówić zastosowanie sprzętu budowlanego przydatnego w działaniach ratowniczych,
- dobrać sprzęt do uniesienia i przemieszczenia elementu konstrukcyjnego (sprzęt budowlany, sprzęt pneumatyczny, sprzęt hydrauliczny, wyciągarki, sprzęt ewakuacyjny, inny sprzęt ręczny),
- skontrolować oraz wykonać konserwację wykorzystywanego sprzętu,
- omówić i zastosować zasady BHP podczas przemieszczania elementów konstrukcyjnych,
- omówić i zastosować zasady BHP podczas unoszenia elementów konstrukcyjnych.

7. Stabilizacja tymczasowa elementów konstrukcji budowlanych – 1T, 4P

Materiał nauczania:

Stabilizacja ratownicza. Terminologia stosowana w systemie stabilizacji elementów konstrukcji budowlanych, instalacji i urządzeń. Zasady prawidłowej stabilizacji elementów konstrukcji budowlanych, instalacji i urządzeń. Techniki wykonywania stabilizacji tymczasowej. Sprzęt do wykonywania stabilizacji tymczasowej. BHP podczas stabilizacji elementów konstrukcji budowlanych, instalacji i urządzeń.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wyjaśnić pojęcie „stabilizacja ratownicza”,
- wyjaśnić pojęcia stosowane w systemie stabilizacji elementów konstrukcji budowlanych, instalacji i urządzeń,
- posłużyć się terminologią używaną w systemie stabilizacji elementów konstrukcji budowlanych, instalacji i urządzeń,
- omówić zasady wykonania stabilizacji ratowniczej,
- nazwać poszczególne elementy podpór stosowanych w systemie stabilizacji tymczasowej,
- wykonać stabilizację tymczasową – podpora ukośna, podpora stropów pochyłych, pojedyncze „T”,
- wymienić i omówić sprzęt do wykonywania stabilizacji tymczasowej,
- zastosować zasady BHP podczas stabilizacji.

Uwagi do realizacji tematu:

Zaleca się, aby realizując zajęcia z tego tematu opierać się na Skrypcie do szkolenia z zakresu stabilizacji naruszonych konstrukcji.

8. Techniki cięcia elementów i konstrukcji budowlanych – 1T, 4P

Materiał nauczania:

Techniki cięcia elementów i konstrukcji budowlanych – cięcie elementów betonowych, żelbetonowych i stalowych. Specjalistyczny sprzęt do cięcia wykorzystywany podczas katastrof budowlanych. Zasady wykorzystania sprzętu do cięcia. BHP podczas cięcia elementów i konstrukcji budowlanych.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zasady cięcia elementów konstrukcyjnych,
- wymienić i omówić techniki cięcia elementów konstrukcyjnych,
- wymienić oraz omówić budowę i zasadę działania sprzętu do cięcia,
- dobrać i obsłużyć sprzęt do cięcia w zależności od materiału, w którym będzie wykonywane,
- wybrać miejsce do wykonania cięcia,
- wykonać cięcie elementów betonowych, żelbetonowych i stalowych,
- skontrolować oraz wykonać konserwację wykorzystywanego sprzętu,
- omówić i zastosować zasady BHP podczas cięcia elementów i konstrukcji budowlanych.

Uwagi dotyczące realizacji tematu:

W trakcie realizacji zajęć z tego tematu należy wykorzystywać sprzęt mechaniczny o napędzie spalinowym, elektrycznym i hydraulicznym, techniki diamentowe. Sprzęt do cięcia termicznego będzie wykorzystywany wyłącznie przez instruktora prowadzącego.

9. Prowadzenie działań w ograniczonej przestrzeni – 1T, 4P

Materiał nauczania:

Obszar działań ratowniczych w ograniczonej i ciasnej przestrzeni – odgruzowywanie, przemieszczenie elementów, stabilizacja i zabezpieczenie elementów konstrukcyjnych, przebicia i cięcie. Zabezpieczenie ratownika. Monitorowanie atmosfery podczas działań w ciasnej przestrzeni. Wentylacja ciasnej przestrzeni. Wykonywanie technik ratowniczych w ciasnej przestrzeni. Sprzęt do monitorowania atmosfery oraz wentylacji ciasnych przestrzeni. BHP podczas prowadzenia działań ratowniczych w ciasnej przestrzeni.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zasady monitorowania atmosfery pracy w ciasnej przestrzeni,

- przeprowadzić analizę i monitorowanie atmosfery pracy w ciasnej przestrzeni,
- omówić zasady prowadzenia wentylacji ciasnej przestrzeni,
- przeprowadzić wentylację ciasnej przestrzeni,
- wymienić i dobrać sprzęt ochrony indywidualnej do bezpiecznego poruszania się w ciasnej przestrzeni,
- omówić sposoby bezpiecznego poruszania się w ciasnej przestrzeni,
- wykonać zabezpieczenie ciasnej przestrzeni,
- omówić zasady wykonywania technik ratowniczych w ciasnej przestrzeni,
- wykonać techniki ratownicze w ciasnej przestrzeni – zabezpieczenie i stabilizacja, odgruzowywanie, przemieszczanie elementów, przebicia i cięcie,
- omówić i zastosować zasady BHP podczas działań ratowniczych w ciasnej przestrzeni.

10. Ewakuacja i transport poszkodowanego – 1T, 4P

Materiał nauczania:

Poruszanie się po gruzowisku oraz wewnątrz jego struktury. Wykorzystanie technik linowych do dotarcia w miejsca trudnodostępne. Specyfika udzielania KPP osobie uwięzionej. Dobór metod oraz technik ewakuacji. Ewakuacja osoby z wnętrza gruzowiska z wykorzystaniem różnych typów noszy/uprząży ewakuacyjnych. Wykorzystanie technik linowych do wydobywania i ewakuacji osoby poszkodowanej.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz powinien umieć:

- wymienić i dobrać sprzęt ochrony indywidualnej do bezpiecznego poruszania się w warunkach katastrofy budowlanej,
- omówić sposoby bezpiecznego poruszania się po gruzowisku oraz wewnątrz jego struktury,
- omówić wykorzystanie technik linowych do dotarcia w miejsca trudnodostępne,
- dobrać odpowiednie techniki linowe do dotarcia do miejsc trudnodostępnych,
- omówić specyfikę udzielania KPP osobie uwięzionej,
- omówić metody oraz techniki ewakuacji,
- przygotować do ewakuacji osobę poszkodowaną,
- dobrać odpowiedni sprzęt ewakuacyjny, uwzględniając stan poszkodowanego oraz ograniczenia miejsca i dróg ewakuacji,
- przeprowadzić ewakuację osoby poszkodowanej wewnątrz struktury gruzowiska i po jego powierzchni,
- omówić zasady wykorzystania technik linowych do wydobywania i ewakuacji osoby poszkodowanej,
- dobrać techniki linowe do podjęcia poszkodowanego z miejsca trudnodostępnego.

Uwagi dotyczące realizacji tematu:

Zajęcia praktyczne z tematu powinny być realizowane na ćwiczebnym gruzowisku lub w obiekcie zapewniającym realizację celów szczegółowych. W trakcie realizacji zajęć należy wykonać następujące elementy:

- opuszczenie/wyciągnięcie ratownika technikami linowymi,
- zaopatrzenie medyczne poszkodowanego wewnątrz gruzowiska i przygotowanie do ewakuacji (w tym resuscytacja krążeniowo-oddechowa w ciasnych przestrzeniach z wykorzystaniem manekinów dających możliwość oceny poprawności wykonywanych działań),
- ewakuacja poszkodowanego w noszach po powierzchni gruzowiska na długości co najmniej 10 m,
- ewakuacja poszkodowanego w noszach wewnątrz gruzowiska na długości co najmniej 10 m,
- ewakuacja poszkodowanego z wykorzystaniem technik linowych (ewakuacja w górę, ewakuacja w dół).

Do działań technikami linowymi należy wykorzystać sprzęt oraz techniki przewidziane dla poziomu podstawowego w zakresie ratownictwa wysokościowego KSRG.

W trakcie zajęć należy zwrócić uwagę na właściwe stosowanie procedur udzielania przez słuchaczy kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz szybką ocenę stanu poszkodowanego znajdującego się w ograniczonej przestrzeni.

Do działań medycznych należy wykorzystać sprzęt i procedury zawarte w „Zasadach organizacji ratownictwa medycznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”.

Ewakuację poszkodowanego należy przeciwiczyć w noszach typu deska, noszach płachtowych, noszach wannowych, noszach typu półsked/sked, kamizelce do unieruchamiania kręgosłupa. Dobór noszy należy przeprowadzić adekwatnie do stanu poszkodowanego oraz ograniczeń miejsca i dróg ewakuacji.

IV. LITERATURA

1. Zasady organizacji działań poszukiwawczo-ratowniczych w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, KG PSP.
2. Skrypt do szkolenia z zakresu stabilizacji uszkodzonych konstrukcji.
3. Procedura dysponowania zespołów poszukiwawczych z jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do działań poszukiwawczych prowadzonych w terenie

V. AKTY PRAWNE:

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie psów używanych w akcjach ratowniczych.
3. Zarządzenie Nr 124 Komendanta Głównego Policji w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanego zwłok oraz szczątków ludzkich.

VI. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

.....
(pieczętka jednostki delegującej)

KARTA SKIEROWANIA

Jednostka delegująca

Nazwa

Adres

Tel. / Fax / e-mail.....

Kieruję Pana/ Panią.....

(stopień, imię i nazwisko)

Nr identyfikacyjny / ewidencyjny PSP*

na szkolenie specjalistyczne ratownika SGPR

realizowane w dniach W

Oświadczam, że kierowany/-a posiada:

- a) kwalifikacje ratownika, aktualne na czas trwania szkolenia, zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
- b) kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, aktualne na czas trwania szkolenia,

oraz

w przypadku strażaka PSP – kierowany/-a:

- c) nie posiada przeciwwskazań do pełnienia służby na stanowiskach bezpośrednio związanych z działaniami ratowniczymi,
- d) posiada orzeczenie komisji lekarskiej lub zaświadczenie lekarskie potwierdzające okresowe badanie lekarskie, aktualne na czas trwania szkolenia,
- e) ukończył / -a co najmniej szkolenie podstawowe w zawodzie strażak lub równorzędne.

w przypadku strażaka ratownika OSP – kierowany/-a posiada:

- c) zaświadczenie lekarskie potwierdzające możliwość udziału w działaniach ratowniczych,
- d) zaświadczenie potwierdzające ukończenie co najmniej szkolenia podstawowego dla strażaków ratowników OSP lub równorzędnego,
- e) ważne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis przełożonego uprawnionego do mianowania)**

W przypadku strażaków ratowników OSP:

* - należy podać datę i miejsce urodzenia

** - lub imię, nazwisko i pieczęć przedstawiciela Urzędu Gminy albo Naczelnika OSP.

KARTA UMIEJĘTNOŚCI
UCZESTNIKA SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO RATOWNIKA SGPR

.....
 (stopień, imię i nazwisko słuchacza)

.....
 (stopień, imię i nazwisko instruktora)

Lp.	Rodzaj zadania	Punkty	Wynik
BHP podczas katastrof budowlanych			
1	Stosuje zasady BHP podczas katastrof budowlanych	0 / 12	
2	Wykonał przebicie poziome	0 / 1	
3	Wykonał przebicie pionowe	0 / 1	
4	Wykonał przebicie czyste	0 / 1	
5	Wykonał przebicie brudne	0 / 1	
6	Wykonał dotarcie przez strukturę gruzowiska	0 / 1	
7	Wykonał odkrywkę przez warstwę gruzowiska ok. 1 m	0 / 1	
8	Wykonał uniesienie sprzętem ratowniczym elementu konstrukcji budowlanej	0 / 1	
9	Wykonał przemieszczenie sprzętem ratowniczym elementu konstrukcji budowlanej	0 / 1	
10	Wykonał cięcie betonowego elementu konstrukcji budowlanej	0 / 1	
11	Wykonał cięcie stalowego elementu konstrukcji budowlanej	0 / 1	
12	Wykonał stabilizację tymczasową	0 / 1	
13	Współpracował z operatorem specjalistycznego sprzętu budowlanego	0 / 1	
14	Wykonał opuszczenie/wyciągnięcie ratownika technikami linowymi	0 / 1	
15	Wykonał zaopatrzenie medyczne poszkodowanego w ciasnej przestrzeni	0 / 1	
16	Wykonał ewakuację poszkodowanego po powierzchni gruzowiska	0 / 1	
17	Wykonał technikę ratowniczą w ciasnej przestrzeni	0 / 1	
18	Wykonał zabezpieczenie i stabilizację elementów w ciasnej przestrzeni	0 / 1	
19	Wykonał ewakuację poszkodowanego z wykorzystaniem technik linowych	0 / 1	
PODSUMOWANIE CZĘŚCI ZALICZENIOWEJ SZKOLENIA		(zalicza minimum 23 pkt)	
Test Końcowy			
20	Test Końcowy	(zalicza minimum 10 pkt)	0/20
ŁĄCZNA SUMA PUNKTÓW			

.....
 (podpis prowadzącego zajęcia)

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Nr identyfikacyjny/ewidencyjny PSP*

Ukończy.....

szkolenie specjalistyczne ratownika SGPR

przeprowadzone w.....

w okresie od.....r. do.....r.

według programu z dnia.....

zatwierdzonego

przez.....

.....

I uzyskał/-a tytuł:

ratownika SGPR

....., dnia r.

(miejsowość)

Nr.....

ORGANIZATOR

.....
(pieczęć, podpis)

* W przypadku osób spoza PSP należy podać datę i miejsce urodzenia

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Organizacja i funkcjonowanie specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych	1	-	1
2.	Awarie i katastrofy budowlane	2	-	2
3.	Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w przypadku katastrofy budowlanej	3	-	3
4.	Taktyka działań poszukiwawczo-ratowniczych w terenie	1	-	1
5.	Techniki wykonywania dostępu do osoby poszkodowanej	2	4	6
6.	Techniki przemieszczania i unoszenia elementów konstrukcyjnych	1	6	7
7.	Stabilizacja tymczasowa elementów konstrukcji budowlanych	1	4	5
8.	Techniki cięcia elementów i konstrukcji budowlanych	1	4	5
9.	Prowadzenie działań w ograniczonej przestrzeni	1	4	5
10	Ewakuacja i transport poszkodowanego	1	4	5
RAZEM:		14	26	40

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem